

Οι πιο καλοί οι μαθητές στην Παιδεία!

Φινλανδία: το εκπαιδευτικό της σύστημα αναδεικνύεται κορυφαίο αν και καταργεί όλους τους κανόνες

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΜΑΡΩ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η Φινλανδία είναι παγκοσμίως γνωστή για τους μαέστρους της, όπως ο κορυφαίος Εσα-Πέκα Σάλονεν. Είναι επίσης γνωστή για τη βότκα της, το καλό χόκεϊ, αλλά και για επιχειρήσεις - κολοσσούς οι οποίες βρέθηκαν στην αιχμή του δόρατος των νέων τεχνολογιών. Όλα είναι καταπληκτικά και όλα έχουν το δικό τους φανατικό κοινό. Κανένα όμως από αυτά τα μεγάλα ονόματα δεν είναι ο λόγος που η Φινλανδία έλκει κάθε χρόνο περί τις 50 ξένες αντιπροσωπείες. Από το 2000 η μικρή αυτή χώρα των 5,4 εκατομμυρίων κατοίκων είναι η «πρώτη της τάξης» στη Δύση στον τομέα της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης βάσει

του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), γνωστού και ως PISA. Το πρόγραμμα PISA αξιολογεί το επίπεδο των γνώσεων 15χρονων μαθητών στα Μαθηματικά, στις Φυσικές Επιστήμες και στην Κατανόηση Κειμένου και σύμφωνα με τα τελευταία αποτελέσματα (το 2012) η Φινλανδία έρχεται τρίτη μετά τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία.

Η περίπτωση της Ελλάδας, η οποία πριν από δύο χρόνια βρισκόταν κάτω από τη βάση (του ΟΟΣΑ), δεν περιλαμβάνεται σίγουρα στα παράδοξα της αξιολόγησης - ουκ ολίγα τα στραβά και παράλογα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος που θα μπορούσαν να ερμηνεύσουν τις κακές επιδόσεις των ελληνικών μαθητών. Η

χρυσή μετριότητα όμως άλλων ευμεμερυσών χωρών, όπως η 21η θέση των Ηνωμένων Πολιτειών, δημιουργεί ερωτηματικά. Ποιο είναι τέλος πάντων το μυστικό που κρύβεται πίσω από τους αριστούχους φινλανδούς

Η χώρα έχτισε το σούπερ αποτελεσματικό και δίκαιο εκπαιδευτικό της σύστημα σε λίγα χρόνια από το μηδέν

μαθητές; Είναι όντως οι ανορθόδοξες μέθοδοι και η επιμονή στην ευμεμερία των παιδιών, τα οποία τρομάζουν τους «εκπαιδευτικούς προσκυντές», όπως ορίζουν οι Φινλανδοί τους επισκέπτες που ενδιαφέρονται για το εκπαιδευτικό τους σύστημα;

Για αρκετούς, η εκπαίδευση στη Φινλανδία είναι ουτοπική: μια ονειρική χώρα όπου η διδασκαλία - όποιας Εκπαίδευσης - είναι η πολύφερνη νύφη του επαγγελματικού προσανατολισμού, οι Αρχές εμπιστεύονται τυφλά τα σχολεία και όλα ανεξαιρέτως τα πολιτικά κόμματα ομονοούν στην καταθυσση των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.

Άλλοι απλώς μένουν με το στόμα ανοικτό και μόνο που ακούν ότι το φινλανδικό μοντέλο καταργεί όλους τους κανόνες που θεωρούν δεδομένους: τα παιδιά στη Φινλανδία δεν περνούν το κατώφλι του σχολείου εάν δεν έχουν συμπληρώσει τα επτά, έχουν πολύ λιγότερη δουλειά για το σπίτι από ό,τι οι συνομήλικόι τους σε άλλες χώρες του κόσμου και καθ'

όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού ταξιδιού τους υποβάλλονται μόνο μία φορά στο μαρτύριο των επίσημων εξετάσεων, στην τελευταία τάξη του σχολείου. Ελλείψει ανταγωνισμού, ο διαχωρισμός ανάμεσα σε δυνατούς και αδυνάτους είναι σχεδόν ανύπαρκτο.

ΤΟ ΠΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΟ όλων όμως - ίσως και το πιο ελπιδοφόρο - είναι ότι η Φινλανδία έχτισε το σούπερ αποτελεσματικό και δίκαιο εκπαιδευτικό της σύστημα μέσα σε λίγες δεκαετίες από το μηδέν. Και αν μπορούμε πραγματικά να μιλήσουμε για φινλανδικό παράδοξο, αυτό είναι ότι εστιάζοντας στην ολοκληρωμένη εικόνα για όλους η Φινλανδία κατάφερε να προωθήσει την ατομική ικανότητα κάθε παιδιού ξεχωριστά.

Οι δάσκαλοι στη Φινλανδία έχουν αρκετό και ποιοτικό χρόνο στη διάθεσή τους κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας για να οργανώσουν το πρόγραμμά τους

Τρεις ερμηνείες οι οποίες είναι απύσες από πολλά σχολεία της Δύσης

Οι θεμελιώδεις αρχές του «θαύματος»

Προβλέπεται ίση εκπαίδευση για όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικού στάτους, και 100% κρατική χρηματοδότηση όλων των σχολείων ώστε να καλύπτονται όλες οι ανάγκες

ΣΤΟ «ΘΑΥΜΑ» των φινλανδικών σχολείων μπορεί να εντοπιστεί κανείς τρεις ερμηνείες, τρεις θεμελιώδεις αρχές, οι οποίες είναι απύσες από πολλά σχολεία της Δύσης.

Η ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ ΕΧΤΙΣΕ ένα σχολείο το οποίο σταδιακά εδραίωσε την εκπαιδευτική ισότητα. Πρακτικά, αυτό ερμηνεύεται ως ίση εκπαίδευση για όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικού στάτους, και 100% κρατική χρηματοδότηση όλων των σχολείων ώστε να καλύπτονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών. «Ισότητα σημαίνει ότι στηρίζουμε τους πάντες και δεν χαρμίζουμε τις ικανότητες κανενός. Δεν ξέρουμε πώς μπορεί να εξελιχθούν οι ικανότητές μας - δεν μπορούμε να γνωρίζουμε αν ένα "πρωτάκι" θα εξελιχθεί σε διάσημο συνθέτη ή άλλο σε διάσημο επιστήμονα.

Μπορεί να μην έχουμε ορυκτό πλούτο ή άλλες φυσικές πηγές. Πιστεύουμε, όμως, ότι το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι επίσης μια πολύτιμη πηγή», σχολίαζε σχετικά σε παλαιότερη συνέντευξή της στο περιοδικό «Ατλάντικο» η υπουργός Παιδείας και Επιστημών της χώρας Κρίστα Κιούρου.

ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ στη Φινλανδία έχουν αρκετό και ποιοτικό χρόνο στη διάθεσή τους κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας, προκειμένου να οργανώσουν το πρόγραμμά τους, να ανταλλάξουν ιδέες και να μοιραστούν πρακτικές. Οι ώρες διδασκαλίας ξεκινούν από 19 την εβδομάδα στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού και φθάνουν τις 30 στις τελευταίες - όταν στην Ελλάδα, για παράδειγμα, ξεκινούν από τις 25 στην Α' Δημοτικού για να φθάσουν τις 30 στις

τελευταίες τάξεις του Δημοτικού και τις 35 στο Γυμνάσιο.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΙΟ ΣΥΝΤΟΜΕΣ σχολικές μέρες επωφελούνται και τα παιδιά, τα οποία έχουν πλέον αρκετό χρόνο για τα κόμπι και τους φίλους τους όταν επιστρέφουν στο σπίτι. Αυτό μας οδηγεί αυτομάτως στον τρίτο παράγοντα της επιτυχίας του φινλανδικού εκπαιδευτικού συστήματος: το παιχνίδι αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη του ατόμου στα φινλανδικά σχολεία. Ενδιάμεσα σε όλα τα μαθήματα παρεμβάλλεται ένα 15λεπτο διάλειμμα. «Δεν είναι μόνο ότι βελτιώνει τα επίπεδα συγκέντρωσης κατά τη διάρκεια του μαθήματος», εξηγεί ο Βάρπου Σιβόνεν, δάσκαλος ενός σχολείου στην καρδιά του Ελσίνκι. «Κάνει επίσης τα παιδιά να αγαπούν περισσότερο το σχολείο, κυρίως τα αγόρια».

Το παιχνίδι αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη του ατόμου στα φινλανδικά σχολεία με 15λεπτα διαλείμματα ανάμεσα στα μαθήματα